

MOLNÁR MIKLÓS (1946) Sopron

MOLNÁR MIKLÓS

Kurta farkú történetek

A ZSUGORI ÍRÓ

Hol volt, hol nem volt, az innenen innen, a túlon túl, a pokol kapuja előtt volt egy rettenetes nagy cserfa, annak volt hetvenhét gyökere, a hetvenhét gyökere-
rén állott hetvenhét sárkány, a hetvenhét ágán hetvenhét holló. Aki az én történetemet meg nem hallgatja, annak a hetvenhét sárkány vigye el a lelkét, a hetvenhét holló vájja ki a szemét!

Volt egyszer egy zsupori író (de az is lehet, hogy csak szegény volt, mint a templom egere), aki takarékoskodásra adván a fejét, elhatározta, hogy nem eszik mást, csak puliszkát. Megfőzött egy jókora fazékra valót a jancsikályháján, és beleöntötte az íróasztala egyik fiókjába. Ha megéhezett, kikanyarított belőle néhány kanálnyit, és a gallérja mögé hányta csak úgy hidegen, hogy megspórolja a tüzelőt. Időjárástával a puliszka megpenészedett, és egyre kevésbé látszott étvágygerjesztőnek. A zsupori író, hogy kedve legyen az evéshez, elővette féltve kuporgatott szatmári szilvapálinkáját, töltött magának egy pohárral, és megszólalt: – No, pajtás, edd meg szépen a puliszkát, aztán megihatod a pálinkát! – Émelyegve legyűrte a penészes puliszkát. Mikor az utolsó falatot is elnyámmogta, gúnyos nevetésre fakadt, és visszaöntötte a pálinkát a butykosba: – Nesze neked szatmári szilva! Lépre mentél a hitegetésnek? Hogy te mekkora balfácán vagy! – Ilyeténképpen a pálinkával való takarékoskodásnak is sikerült szerét ejtenie.

A zsupori író (de az is lehet, hogy csak szegény volt, mint a templom egere) még ma is élne, ha el nem fogyott volna a puliszkája. Nem maradt utána más, csak ez a kis történet, meg fél liter meg nem ivott, folyton ki- és visszatöltögetett szatmári szilva.

Így volt ez, és nem másként, aki nem hiszi, járjon utána.

ADALÉK A MAGYAROK TERMÉSZETRAJZÁHOZ

Lám, a világ figyelme ismét Magyarország felé fordult – méltán dagadhat a büszkeségtől a patrióta kebel –, hiszen fajtánk teherbírásának és különleges képességeinek két csodás példája vált köztudomásúvá a közelmúltban. Az egyik K. Balogh Pongrácné, a csávolyi éghetetlen asszony, a másik a Vas megyei Meggyeskovácsiból való szivacső, Szamosi Izabella. K. Balogné, a csávolyi tűzálló asszony forró étolajat iszik, forráspontig hevített vízben, sőt olvasztott ólomban fürdik, izzó vaslemezeken lépked mezítláb, és eközben semmilyen fájdalmat sem érez. Szamosi Izabella már hatéves kora óta naponta negyven liter vizet iszik. Ha kevesebbet iszik, szédül, nyilallást érez a vékonyában, és lónyerítéshez hasonló hangok törnek föl a gyomra mélyéből. Egyébként mindketten makkegészségesek, K. Balogné nemrég töltötte be a hatvanadikat, Szamosi Izabella is köszöni, jól van, az életkorát azonban nem hajlandó elárulni.

A FÖLTÁMASZTOTT OROSLÁN

Hol van, hol nincs, hetedhét országon innen van egyszer négy jó barát. Hár-mójuk nagy tudományú férfiúvá képezi magát: az egyikből biokémikus, a má-sikból teológus, a harmadikból régész lesz. De a negyediknek sehogy sincs ínyére az iskolapadok koptatása, ő megmarad józan paraszti ésszel megál-dott kétkezi embernek.

A tudós cimborák folyvást azon tanakodnak, mihez kezdjenek a fejüket majd szétfeszítő nagy-nagy tudománnyal. – Hetedhét országon innen bizony nem sokra visszük – mondják –, világot kéne látnunk, elmennünk hetedhét országon túlra, ott próbálnunk szerencsét, hogy egy halom pénzt kereshes-sünk, és degeszre tömhessük a bugyellárisunkat. – Elhatározzák hát, hogy négyesben vándorútra kelnek, és testvériesen megosztják egymás közt a keresetüket.

Alig haladnak azonban egy kőhajításnyit, a régész – ő köztük a legidősebb – odasúgja két tanult társának: – Egy faragatlan tuskó is van köztünk. Akárhol keresünk is munkát, nem keltünk jó benyomást ezzel a fajankóval. Nem ér-demli meg, hogy megosszuk vele a keresményünket. Kössük hátra a sarkát, és küldjük haza!

A biokémikus így szól a kétkezi cimborához: – Hallod-e, pajtás, te igen-csak kirisz közülünk, mert hiányzik belőled a pallérozottság. Búcsúzz el tő-lünk, és fordulj vissza! – De a teológus azt mondja: – Nem, barátaim, így nem viselkedhetünk. Mi négyen mindig jó pajtások voltunk, együtt nőttünk föl, ma-radjunk is együtt. Tarts csak velünk, kedves barátom!

És folytatják útjukat. Addig mendegélnek, míg be nem érnek egy sűrű er-dőbe. Egy tisztáson oroszlán-csontokba botlanak. Megszólal az egyik nagy tudományú vándor: – Hic Rhodus, hic salta! Íme, a remek alkalom, hogy pró-bára tegyük a tudományunkat. Egy döglött oroszlán csontjai hevernek előt-tünk. Rajta, keltsük életre az oroszlánt!

A régész azt mondja: – Én tudom, miként kell elrendezni a csontokat.

A biokémikus meg azt: – Én pedig arról gondoskodom, hogy legyen bőre, szőre, húsa, izma, ina és vére.

– Én meg majd életet lehelek bele – mondja a teológus.

És nekiveselkednek: a régész eligazgatja a csontokat, a biokémikus gon-doskodik róla, hogy legyen bőruk, szőrük, húsup, izmuk, inuk és vérük. Mikor a teológus fölfohászkozik, hogy életet leheljen bele, a tanulatlan, ámde józan paraszti ésszel megáldott kétkezi cimborá közbeszól: – Megállj, pajtás, ne tedd! Ez nem kísérleti fehér egér a laboratóriumotokban, hanem oroszlán. Ha életre kelted, mindnyájunkat megöl.

– Értesz is te ehhez! – torkolják le a többiek. – Nem azért tanultunk sok éven át, hogy hagyjuk kárba veszni a tudományunkat!

– Hát jó. De legalább várjatok egy csöppet, amíg fölmászok egy jó magas fára – mondja a pallérozatlan fajankó. És szaporán fölkapaszkodik a legma-gasabb fára.

Ezután a teológus addig mesterkedik, míg életet nem lehel az oroszlánba. Az állat nehézkesen föltápázkodik, bömböl egy retteneteset: – KI MERT EN-GEM FÖLTÁMASZTANI? –, majd mancsának egy-egy csapásával üstöllést agyonüti a tudósokat. Kiharap néhány falatot a testükből, de hogy meg is rág-ja és le is nyelje, ahhoz már nincs gusztusa. Undorodva kiköpködi szájából a régész, a biokémikus meg a teológus húsát, aztán méltóságos lomhasággal kibaktat a meséből.

A faragatlan tuskó meg lemászik a fáról, eltemeti tudós barátainak tete-mét, hazamegy a falujába, és addig él, míg meg nem hal.

ÓCSENY HARASÓ

Hajdanában-danában, mikor a Csermanek uralkodóházból származó János volt Magyarországon a király, élt egyszer egy szegény ember. Ez a szegény ember annyira nem fért már a bőrébe, hogy kerített valahonnét egy erősen használt hétmérföldes csizmát (igazából félmérföldes csizmának is csak igen nagy jóindulattal lehetett volna mondani, olyan ütött-kopott volt), aztán fölke-rekedett, és a feleségével együtt, hetven hamuba sült dollárral meg János ki-rály illetékes főhatóságának kiutazási engedély-bengedélyével a tarsolyában (útravalóul az engedély-bengedély-osztogató jóságos hatósági bácsi a lelkére kötötte: „Szegény ember, az volna a mi alázatos kérésünk, hogy mihelyt haza-térsz, kegyeskedj majd befáradni hozzánk egy rövidke élménybeszámolóra!”) vándorútra indult, világot látni, szerencsét próbálni: takarítómunkásként, tá-nyérmosogatóként, pizzafutárként, utcasöprőként, éjjeliőrként, újságkihordó-ként, favágóként, útkaparóként, aszfaltozóként, kazánfűtőként, lóápolóként, kutyapécérként, latrinakotróként, hullamosóként – akarom mondani, fegyver-kereskedőként, hadianyag-szállítóként, felügyelőbizottsági elnökként, média-mogulként, gyártulajdonosként, bankigazgatóként.

Mentek, mendegéltek, míg hetedhét országon túl, az üveghegyeken is túl, sok-sok viszontagság után Hollandiába nem értek. Vonaton érkeztek meg abba a városba, ahol egy falujukból kitántorgott retyerutyájukhoz szándékoz-tak bekvártélyozódni. Sejtelmük sem volt róla, merre leledzik a kitántorgott retyerutya háza. Váltig tanakodván, hogy mitévők legyenek, jó darabig eltip-ródtak csámpásra taposott lábbelijükben a vasútállomás előtt, mint két tojó-galamb, míg az asszony egyre hevesebb unszolására föl nem szálltak terebé-lyes málhájukkal egy helyi buszjáratra, hogy megtudakolják a vezetőjétől, mi-ként juthatnak el az általuk keresett címre.

Az autóbusz utasai nyájas, jóindulatú érdeklődéssel figyelték, amint a szegény ember meg a felesége körülményesen fölszuszakolódik cókómókjával a járműre.

Az asszony nem bírta megállni, és kifakadt: – Te Mátyás, mit vigyorognak olyan hülyén ezek a rusnya, vérszopó burzsoák? – Tartsd féken a nyelved, Ju-lis! Hátha értenek magyarul... – ripakodott rá fojtott hangon a szegény ember, aztán a buszvezető orra alá bökte a címet, és sebtében egybekapirgálva pán-európai szókincsét, némi torokköszörülés után kinyögte: – *Szenyor, víz zuhhen disz adressz, szilvuplé.*

A sofőr, akit úgy hívtak, hogy Lumumba van Rijn, rápillantott a kockás fü-zetből kitépett, gyűrött és zsírpecsétetes papirosra, és makulátlan angolsággal közölte: ez a busz ugyan nem arra jár, de szíves örömet elviszi őket. Ezt az utasokkal is tudatta a hangos bemondón, megkérdezve tőlük, hogy egyetérte-nek-e a kitérővel. A hollandusok harsányan helyesleltek. Az autóbusz szoká-sos útvonalához képest jókora vargabetűt kellett leírnia, hogy a város túlsó fertályába, egy kertvárosi negyedbe juthasson. Pontosan az előtt a ház előtt állt meg, ahol a szegény emberék retyerutyája lakott. Viteldíjat semmi módon nem volt hajlandó elfogadni a szegény embertől meg a feleségétől.

Mikor a szegény ember meg a felesége nagy hálálkodásuk közben („*Mer-szi, szőr, dankesőn, ócseny harasó!*”) lekászálódni készült a buszról, a hollan-dusok egy emberként talpra szökkentek, és lelkesen megtapsolták őket. Lumumba van Rijn barátságosan megszorította a kezüket, és így köszönt el tőlük: – Tanuljatok meg táncolni, különben az ég angyalai nem tudnak mit kez-deni veletek. És éreztétek jól magatokat Hollandiában!

Ezután mindenki – a szegény ember, a felesége, a kitántorgott retyerutya meg az összes hollandus – boldogan élt. Még ma is élnek, ha meg nem haltak. A szegény ember hatósági patkányméreg-kihelyezőként, a felesége pedig

krematóriumi takarítónőként talált munkát. Ebben a minőségükben habzsol-ták aztán a tőkés rendszer habos tortáját, és rendületlenül várták, hogy megjelenjenek az ég angyalai, és táncba vigyék őket. Nem tágítottak attól a meggyőződésüktől, hogy megfogták az Isten lábát, érdemes volt hátat fordítaniuk szülőházájuknak. Az élménybeszámolójuk után ácsingózó jóságos hatósági bácsit meg ott egye meg a fene, ahol van...

Akadtt azonban az utasok közt egy olyan hollandus is, aki nem helyeselt olyan harsányan, mint a többiek, sőt nem is szökkent talpra, és nem is tapsolt olyan lelkesen. Ő néhány nappal később az ügyvédje segítségével beperelte a közlekedési társaságot a menetrendtől való indokolatlan eltérés és a több mint háromnegyed óras késedelem miatt, aminek következtében nem érhetett oda egy üzleti tárgyalásra, és bizonyíthatóan tetemes kár érte. A bíróság akkora kártérítést ítélt meg neki, hogy a közlekedési társaság belegebedt, mire kifizette, utána kénytelen volt lehúzni a rolót. Azóta megszűnt a helyi buszközlekedés abban a holland városban. A közlekedési társaság csődjéért a buszsofőrt tették felelőssé, emiatt Lumumba van Rijn négy és fél esztendeig rács mögött volt kénytelen hűsölni. Ezeket a kis malőröket nem számítva, zavartalan az érintettek boldogsága – kinek élteben, kinek pedig holtában.

ESZMÉLETRE TÉRÉS

A közelmúltig az volt a szakértők véleménye, hogy ha a vízbe fúltat öt-hat percen belül nem húzzák ki a vízből, az agykéregben oxigénhiány következtében bekövetkező gyógyíthatatlan károsodások miatt okvetlenül meghal. Kiderült azonban, hogy a hideg vízben töltött idő hosszabb is lehet. A tizenhét esztendő Grubánovics Miranda Siófokon a jég borította Balatonba szakadt. Életelen testét több mint háromnegyed óra múlva vonszolták ki a partra. Mesterséges lélegeztetéssel és szívmasszázsral próbálták visszahozni az életbe. A lány hamarosan életjeleket adott; két nap múlva eszméletre tért. Ez volt az első kérdése: – Hol az okostelefonom?

(A., egy jeles agyspecialista megjegyzése: „Az agykéreg lehetőségei is végesek. Van egy szint, amin túl már nem tud károsodni. Aki szimbiózisban élt az okostelefonjával, hónapokig ellehet víz alatt, nem fog tovább károsodni az agykérge.”)

RABLÓULTI A POKOL TORNÁCÁN

Megmondta már Kossuth Lajos,
hogy gumisnak lenni bajos.

A vácrátóti illetőségű Kárász Gergely gumijavító kisiparos hosszabb ideje tartozott már egy elég jelentős summával a sógorának, az őrbottyáni illetőségű Hajdú Győző nyílászáró-készítőnek. A sógor gyakori szuttyongatásai, majd egyre erőszakosabb fenyegetőzései után sikerült végre törlesztenie az adósságát; nyugtát azonban nem kapott. Néhány nappal később Hajdú Győző nyílászáró-készítő váratlanul elhalálozott. A felesége, Hajdúné Kapornaki Janka bérelszámoló újra követelte Kárász Gergelytől az adósságot, de mert a gumijavító kisiparos nem volt hajlandó fizetni, az asszony perre akarta vinni a dolgot. Kárász Gergely a kezét tördelte tanácsstalanságában, nem győzve szitkozódni az öt sújtó szerencsétlenség miatt. Elhatározta, hogy tanácsot kér a szomszéd faluban lakó öccsétől. Vácrátótról Váchartyán felé kerékpározva egy erdei ösvényen egy szürke ruhás, hosszú fehér szakállú öreg cigány

akadt az útjába. – Miért vagy így elszontyolodva, te derék gumijavító kisiparos? – kérdezte az öreg cigány. Kárász Gergely elpanaszolta, miért van jókora gondban. Az öreg cigány adott neki egy pálcát, aztán az erdő sűrűjében egy rozsdás vasajtóhoz vezette, melyet Kárász Gergely korábban sohasem vett észre, pedig úgy ismerte ezt az erdőt, mint a tenyerét. Zörgesse csak meg az ajtót, mondta neki a szürke ruhás, hosszú fehér szakállú öreg cigány, meg fogja találni, akit keres, de ne a kezével érintse meg néhai sógorát, hanem a pálcával, és követelje tőle a nyugtát. A gumijavító kisiparos bekopogtatott. Kitérült az ajtó, és csakugyan odabenn volt a sógor a padlótól mennyezetig koromfekete zugolyban, három cimborája társaságában. Körbeülték az asztalt, és pislákoló gyertyafénynél kártyáztak. Ahogy Kárász Gergely megérintette néhai sógorát a pálcával, lángok csaptak ki a pálca végéből. A megboldogult nyílászáró-készítő ugyanis a pokol tornácán játszott rablólútit a cimboráival: egy ügyvéddel, egy pappal meg egy parlamenti képviselővel. – Tudom, miért jöttél – mondta a megboldogult Hajdú Győző a sógorának. – Eredj el a feleségemhez, és mondd meg neki, hogy a nyugta be van dugva a tükör mögé. És hogy higgyen neked, nesze, itt a sapkám, vidd magaddal ismertetőjel gyanánt! – Odaadta Kárász Gergelynek a simléderes sapkáját. A gumikészítő nagy vidáman hazafelé lódult a kerékpárján. Megint találkozott a szürke ruhás, hosszú fehér szakállú öreg cigánnyal. Megköszönte neki a jó tanácsot, és visszaadta a pálcát. Hajdúné Kapornaki Janka csakugyan megtalálta a nyugtát a tükör mögött. Miközben az asszony a tintaceruzával kockás papírra firkantott nyugtát silabizálta, Kárász Gergely letette a néhai sógorától kapott simléderes sapkát az asztalra. Abban a pillanatban, amikor a megboldogult Hajdú Győző özvegye hozzáért az asztalhoz, középütt hatalmas izzó kráter keletkezett, és úgy elnyelte Hajdúné Kapornaki Janka vácrátóti illetőségű bérelszámolót simléderes sapkástul, mindenestül, mint a sicc. A helyiséget befalazták, hogy élő lélek többé be ne tehesse oda a lábát. Addig telt-múlt a kelet-európai történelem, míg egy albán vállalkozó ki nem bérelte a befalazott helyiséget, és „Gyehenna pékség” néven látványpékséget nem nyitott benne. Az üzletben Kárász Gergely takarít, ebből csurran-cseppen a betevőre valója, minekutána kénytelen volt felköszönni a gumijavítással, és néhány évig munkanélküliként tengődött, mint Toldi lova a kapitalizmus szemétdombján...

LILIOMSZÁL TÜNDÉR ILONA KEBLÉRE

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon is innen volt egyszer egy Virág János nevű, ötvenhét éves, foglalkozás és laccím nélküli hajléktalan. Úgy hozta az élet sora, hogy ez a Virág János egyszer becsöngetett Durr Hugó bankár rózsadombi luxusvillájába. Segítségért esengett: arra hivatkozva, hogy már napok óta nem evett, némi pénzt vagy ennivalót szeretett volna kapni. A villa hatalmas kertjét körbezáró, embermagasságúnál is nagyobb élő sövény kapujában szolgálatot teljesítő biztonsági őr mobiltelefonon tudakolta meg a villa úrnőjétől (Durr bankár ugyanis bement a bankjába, hogy ellenőrizze: elég lendületesen és gátlástalanul folyik-e az emberek szipolyozása), hogy mi a teendő. A bankárné azt üzentte ki, hogy a hajléktalan egyen szart, és menjen a pokolba (nem ezt a szót használta, hanem egy másikat, ami szintén p-vel kezdődik). Virág János foglalkozás és laccím nélküli hajléktalan, a goromba visszautasítás terhével a vállán, továbbvonszolta nyűtt tagjait, magában többször is megátkozva a villa lakóit. Néhány lépés után tompát puffanva a járdára zuhant, s azonmód virággá, fehér liliumszállá változott, a csőre közé kapta egy vadgalamb, fölszárnyalt vele a magasságos égbe, selyem sárhajú Tündér Ilona menyői rózsakertjébe, és Tündér Ilona, aki az aranyalmafa alatt szóló

szőlőt, csengő barackot, mosolygó almát, lágy kenyeret meg gyöngyharmatot reggelizett éppen, a liliomszálat az ő liliomnál is fehérebb keble fölé tűzte: ezek voltak Virág János utolsó gondolatai, ez az érzés és képzet szállta meg egész lényét, amikor összeesett a járdán, és kilehelte a lelkét. A vadgalambon kívül csak egy macska vette észre, hogy a néptelen utcán földre rogyik és mozdulatlanul elterül egy ember. Aznap este a villában fölszolgált pazar vacsora minden falatja szarrá változott Durr bankár meg a felesége szájában, de nemcsak az ő szájukban, hanem a népes személyzet összes tagjában is. Nem telt bele két nap, és a luxusvilla valamennyi lakója és alkalmazottja a legszörnyűbb kínok közt pusztult rakásra.

BELÉPÜNK A JÖVŐBE

Tanmese

Ha el akarod képzelni a jövőt, képzelj el egy csizmát, amely örökké egy emberi arcon tapos.

George Orwell

Egy légből kapott paraszton, aki a légből kapott tanyájának légből kapott tornácán légből kapott hintaszékben ülve éppen azt olvassa egy légből kapott újságban, hogy „az univerzum lassan lehúzza a rolót: már csak feleannyi energiát termel, mint valaha, hamarosan hideg, sötét, vigasztalan katyvasz lesz belőle az örökkévalóságig, de az emberiség is pusztulófélben van, réges-rég túljutott már a fénykorán, zsugorodik az agyunk, egyre gyöngébb és egyre butább utódaink születnek, nemzedékről nemzedékre szaporodik a DNS-gikszereink száma, genomjaink tele vannak kártékony mutációkkal”, rajtaüt két népnyzó, a lélegzetvételért is adót szipolyozó, egyáltalán nem légből kapott, hanem nagyon is valóságos adóellenőr („aratunk vetéseden, szűrünk szőlődben, leszedjük fád gyümölcsseit”), hogy kiderítse, nem folyik-e a tanyán illegális szeszfőzés. Mindenhova bemehetnek, ahova csak akarnak, mondja nekik a paraszt, de a fészker háta mögött elkerített részt lehetőleg kerüljék el.

A hatalom gögjétől megrészegült két viperafajzat közül az egyik nagy garral előkapja a szolgálati igazolványát.

– Hátrább az agarakkal, öreg, ha nem akarja, hogy karóba húzassuk és fölnégyeltessük! Látja ezt az igazolványt? Mi ezzel minden mezőgazdasági létesítmény összes részlegébe bemehetünk. Nehogy már maga mondja meg nekünk, hogy mit csináljunk, és hova mehetünk be! A létező legnagyobb hatalmat képviseljük, ha nem tudná. A finanszszektor kezében nagyobb hatalom van, mint a világ összes politikusaéban együttvéve. Megsemmisítünk mindenkit, aki csak egyetlen szalmaszálat is keresztbe mer tenni előttünk.

– Hát jó, maguk tudják – dünnyögi a paraszt.

A betolakodóknak még a hónuk alól is ostobaság és elbizakodottság csöpög. Legott átmásznak a kerítésen, és pálinka után szaglászva nyomakodnak előre.

Kisvártatva mint az őrült, ki letépte láncát, vágatnak visszafelé, mögöttük három vérszomjas, fogait vicsorgató szelindek. A két finánc szemmel láthatóan az életéért fut: ott lihegnek a sarkukban az éhségtől kopogó szemű kutyák.

A parasztnak könnyöretre nyílik a szíve. Kikászálódik a hintaszékből, a kerítéshez iramodik, elfojtja magában az ingert, hogy torkaszakadtából a fináncokra rivalljon: „Az igazolványt! Mutassátok meg a kutyáknak az igazolványotokat!”, ehelyett lélekemelő intelmekben részesíti őket (azt ugyanis hiába

mondaná nekik, hogy ne féljenek, ezek a kutyák becsületes embert nem támadnak meg): – Legyetek bölcsek és józanok. Legyen kitarító bennetek az egymás iránti szeretet. Legyetek egymás iránt vendégszeretők zúgolódás nélkül. Szolgálatok egymásnak, ki-ki a tehetsége szerint.

Ha a fináncok nem olyan hitvány szar alakok, tudhatnák, hogy nincs okuk félni a szelindekektől, egyrészt mert ezek légből kapott kutyák, másrészt mert ugyanabból az anyagból vannak gyúrva, mint a többi eb: kilencven százalékos vízeletből és tíz százalékos kutyából. De mert fölfuvalkodott ostobaságukban erről mit sem tudnak, ezért arra vannak ítélve, hogy amíg világ a világ, és még három nap iszkoljanak a szakadatlanul a sarkukban lihegő három szelindek előtt.

– Ebbe a jövőbe nem lépünk be – mondja a paraszt. – Akikben megvan az erő, hogy méltósággal elpusztuljanak, igazán azok méltók rá, hogy éljenek. Akik emelt fővel halni tudnak, ők tudtak volna emelt fővel élni is: haláluk hát az élet diadalma. S a gyilkosok gyermekei azzal sem menthetik hóhér apáikat: az erősebb került fölülr, az „életrevalóbb”. Nem: a puhányabb, az aljasabb, a gyengébb, s csak azért, mert a féreg mindig szaporább, fürgébb, mohóbb, lelketlenebb, gyilkosabb: állatibb. Nem lépünk be a jövőbe, amely ember helyett pondrót terem. Azért halunk meg, mert miénk lehetett volna, csak miénk az élet. Mi voltunk életrevalók, arra a létre, mely tovább tart, mint a föld.*

És mert amúgy is untig elég a baja – semmi öröme a gyerekeiben, Gábor fia Brüsszelé, oda is van nőve, mármint ahhoz a Hrdlička nevű cselák buzizhoz, akivel együtt él, Örzse lányára is keresztet vethet, gyógyíthatatlan mobilzombi, lerobbantani se lehet az okostelefonjáról, a mázsás seggű, lavórmellű, lepccses szájú feleségétől meg halálosan undorodik már –, a talán mégsem légből kapott paraszt bemegy a fészerbe, és fölakasztja magát.

A TILINKÓZÓ TOPORTYÁN

A mesebeli szabványréten szabványosan legeltek a szabványbirkák. Semmi sem hibádzott, illendően megvolt minden, ami csak kell: szabványpásztor, szabványsuba, szabványpásztorbot, szabványbojtár, szabványpuli.

Arra lopakodott egy falkából kivert kóbor farkas, orvul kikerített egy birkát a nyájból – a pásztor éppen szendergett a subáján, a bojtárgyerek a füttyijével játszott, a pulikutya meg egy dongót hajkurászott –, és magával cipelte, hogy a közeli erdőben, valami eldugott bokor tövében szép nyugisan fölfalja. A birka hiába próbált kiszabadulni a farkas fogai közül, be kellett látnia, hogy nincs mese, ordasbendőben fogja bevégezni földi pályáját.

Mielőtt a farkas kinyiffantotta volna, a birka így könyörgött vékony, bégető hangján:

– Ó, fölséges farkas úr! Látom, nekem már lőttek, el kell patkolnom. Légy oly kegyes, hogy mielőtt megölsz és megeszel, teljesíted az utolsó kívánságomat!

– Nézze meg a farkas, mivel nem hozakodnak elő az ilyen mesebeli szabványbirkák... Halljam, mi az óhajod!

– Imádom a zenét. Játszd el nekem tilinkón a legkedvesebb számomat, fölséges farkas úr! – esengett a birka.

– Egye fene, nem bánom – egyezett bele a farkas. – Mi a legkedvesebb számod?

– A „Fürelisz” – felelte a birka.

* Illyés Gyula nyomán.

– Hű, de oltári nagy bunkó vagy te, birka, és milyen közönséges az ízlésed! Nem lesz kár érted, ha megeszlek. A kedvenc zeneszámod címének, ha nem tudnád, nem „Fürelisz” az ejtése, hanem „Für Elíze”. A zenéje annyira agyon van már csépelve, hogy mindenkinek a könyökén jön ki. De üsse kő, legyen meg a kívánságod, birka... – És az ordas eltilinkózta a birka legkedvesebb dal-lamát.

– Ó, micsoda gyönyörűséges muzsika! – lelkesedett a birka, mikor a farkas befejezte a tilinkózást. – Te sokkal, de sokkal szebben játszottad, mint a pásztorunk. Nem játszánád el még egyszer, fölséges farkas úr, de kissé hangosabban?

A farkas nem most jött le a falvédőről. Rögtön fölérte ésszel, mi lappang a birka gusztustalan hízelgése mögött.

– Na, ne szórakozz velem, birka! Te abban sántikálsz, hogy az emberek meghallják, ahogy tilinkózok itt az erdőben, idecsődülnek és lepuffantanak! – förmedt rá a birkára. És nem cicózott tovább: átharapta a birka torkát, és neki-látott, hogy bepofázza a zsákmányt.

Alig nyelte le az utolsó falatot, egyszer csak, mintha az égből pottyant volna alá, sötét köpönyeges, torzonborz alak jelent meg a színen, és azt harsogta roppant indulatosan:

– Nem elég, hogy kapucsengő-hanggá züllesztették, még hamisan is játsszák a zenémet! Ki merészeli ilyen hamisan játszani az én a-moll bagatel-lemet, aminek nem is *Für Elise*, hanem *Für Therese* a címe, de a kajla kottamá-soló nem tudta kisilabizálni a kezem írását?

– Á, Beethoven mester! – mondta az ordas. – Örülök a szerencsémnek! Hogyhogy meghallotta, hogy hamisan játszom? Megjavult a hallása?

– Az asztrálesteknek mindenük tökéletes, tehát a hallásuk is – felelte Beethoven kissé kioktatón.

– No, a birka úgyis csak fél fogamra volt elég, asztrálestet meg még úgysem ettem, úgyhogy, mester, eljött az igazság pillanata... – mondta a farkas, és rá akarta vetni magát Beethovenre. De jókorát csattanva csak a levegőbe haraptak az agyari, mert Beethoven asztrálestet – csiribum, csiribá! – mennydörgés és villámlás kíséretében láthatatlanná vált, és eltűnt nyomtalanul. A közelben lesújtó villám meg is pörkölte az ordas szőrét.

De ezzel még korántsem értek véget a váratlan alápotyogások az égből. A farkas már meg sem lepődött, mikor hitvány rongyfoszlányokba burkolt, az előbbinél is torzonborzabb figura jelent meg előtte, és se szó, se beszéd, nyomni kezdte a sódert.

– *Frate lupo, io ti comando che tu non facci male né a me né a persona. Tu fai molti danni in queste parti...*

– Megállj, hékás! – vágott közbe a farkas. – Te eltévesztetted a házszámot. Nix dajcs! Magyarul vartyogjál, mert egy magyar népmesébe csöppentél bele.

A torzonborz jövevény zavartan megköszörülte a torkát, aztán újra neki-veselkedett a mondókájának.

– Toportyán testvér, megparancsolom neked, hogy se engem, se másokat ne bántalmazz. Rengeteg kárt tettél ezen a vidéken. Borzalmas gaztetteket követtél el, irgalmatlanul pusztítottad Isten teremtényeit, ezért akasztófát érdemelsz, mint a leghitványabb rablógyilkos. Mindenki haragszik rád, és átkoz téged. De én, toportyán testvér, békét akarok szerezni közted és a többi élő-lény között, mégpedig olyaténképpen, hogy ezentúl te nem támadod meg őket, ők pedig megbocsátják a tőled elszenvedett gonoszságokat, és sem az emberek, sem a kutyák nem fognak háborgatni téged.

– Te totálisan meg vagy zakkanva, apóca. Olyan hülye vagy, mint ide Honolulu – felelte a farkas. – Ezt a lemezt már jó néhányszor lejátszottátok nekem. Rohadtul unom az érzelgős és ostoba süketeléseket. Azt meg pláne unom,

hogy az én rovásomra próbálsz bizonygatni, hogy mekkora szent vagy, mennyire csöpögsz a jámborságtól meg az erényektől. A magadfajták szellemi horizontja az orrotokig sem ér. Utoljára mondom: én ragadozónak születtem. Kisebb-nagyobb állatokat ejtek el, és megeszem a húsuikat. „Ilyennek vagyok teremtvé”, hogy a te flúgos nyelvezetteddel éljek. Úgyhogy, apóca, szállj le rólam! Nekem te ne osztogass parancsokat, és ne akarjál békét szerezni köztem meg a többi állat között. Neked csak az „testvér”, aki hajlandó beszopni a nyálas dumádat. Aki viszont nem hajlandó, az mehet a levesbe. Okádni kell a szeretetről nyafogó sumák, szemforgató szövegetektől. Hagyjatok engem békén! Meg akarok maradni olyanak, amilyen vagyok: pogánynak, szabadnak, ragadozónak. Nem fogok a kedvetekért füvet legelni, mint a birkák. Ismerlek benneteket: az utolsó szálig ki fogjátok irtani a fajtámat. Söprögess csak a saját portád előtt! A te sárkányfogvetemény fajtád az igazi rablógyilkos. Fölfuvalkodott nyikhajok vagytok. Az egész élővilág utál benneteket, mint a szart.

És mivel a farkas épp az imént fürdött be Beethoven asztrálestével, Assisi Szent Ferencre már meg sem próbált rávetődni, különben is taszította a girhessége és a belőle áradó förtelmes emberbűz, aminek tartós elviselésére csak a kutya meg a macska vetemedett, mélységesen meg is veti őket emiatt az állatvilág összes többi tagja. A térítési szándékával csúfosan fölsült szent csalódottan sóhajtott: – Ha nem megy, ne erőltessük... –, aztán szétoszlott a levegőben, mint egy kósza fing, az ordas meg, úton egy másik mesébe, ahol találkája volt egy Piroska nevű kislánnyal, a farkasok himnuszát vonítva tovaügetett.

*Kietlen pusztaság
Ez, amelyben lakunk;
Nincs egy bokor se', hol
Még húzhatnak magunk.
Fázunk és éhezünk
S átlőve oldalunk,
Részünk minden nyomor...
De szabadok vagyunk!*

LUNÁTIKUS TÖRTÉNET

A jászkarajenői illetőségű Zobákaknai Hortenzia negyvenhárom éves, egyedülálló tanítónő hitelt érdemlő forrásokból tudomást szerzett róla, hogy a Holdon miért látható egy rőzsét cipelő férfi sziluettje. Réges-régen, hajdanában élt egy ember, aki egy verőfényes vasárnap reggelen kiballagott a Jászkarajenőt övező rengetegbe, vágott a baltájával egy jókora köteg rőzsét, kötéllel átkötötte, a hátára vetette, és szaporán megindult hazafelé. Kisvártatva szembetalálkozott egy ünneplő ruhába öltözött, igen szép szál jövevénynyel, aki éppen a templomba tartott. A szép szál jövevény megállította és megszólította:

– Te nem tudod, hogy ma vasárnap van szerte a földkerekségen, az a szent nap, amikor az Úristen megpihent, minekutána megteremtette a mindenséget, a növényeket, az állatokat és az embert? Talán nem tudod, hogy a harmadik parancsolat kimondja: az Úr napját megszenteljed?

Aki firtatta ezt, nem volt más, mint maga az Úristen. A rőzsés ember azonban nem is sejtette, kivel áll szemben. Nem hatották meg a jövevény szavai, hanem nyersen visszavágott:

– Vasárnap a Földön, vagy hétköznap a Holdon: mi közöm hozzá, neked meg pláne mi közöd hozzá?

– Cipeld hát a rőzsekötegedet örökkéig! – mondta az Úristen. – És mert előttd nem szent a vasárnap itt a Földön, száműzlek a Holdra, ott fogsz rostokolni időtlen időkig, örök figyelmeztetésül mindazoknak, akik munkával szentségtelenítik meg a vasárnapot!

Azóta látható a Holdon egy rőzsét cipelő ember.

Mikor Zobákaknai Hortenzia mindezt megtudta, igen nagy részvét támadt szívében a holdbeli rőzsés ember iránt. „Eleget rostokolt már ott szegényke”, gondolta magában, és elhatározta, hogy közbenjár az Úristennél a rőzsés ember érdekében. Ezért egy ugyancsak verőfényes vasárnap reggelen ő is kiballagott a Jászkarajenőt övező rengetegbe, azzal a szándékkal, hogy összegyűjt egy köteg rőzsét, a hátára veti, és szaporán megindul hazafelé. Az a reménység sarkallta cselekvésre, hogy majd ő is szembetalálkozik az Úristennel, és ha szóba elegyedhet vele, szép alázatosan megkéri, hogy engedje szabadon a Holdra száműzött férfit, eléggé megbűnhődött már szegény a parancsszegése miatt. A magányosan élő asszony azt forgatta ugyanis a fejében: ha megszabadítja a férfit holdbeli fogságából, hálaiból majd feleségül veszi őt, Zobákaknai Hortenziát, és boldogan élhetnek kettesben, míg csak ásó, kapa, nagyharang el nem választja őket.

A várakozásai szerint történt minden, legalábbis eleinte. Kiballagott a rengetegbe, gyűjtött egy jókora köteg rőzsét, kötéllel átkötötte, a hátára vetette, és szaporán megindult hazafelé. Kisvártatva ő is szembetalálkozott egy ünnepi ruhába öltözött, igen szép szál jövevényel, aki éppen a templomba tartott.

A szép szál jövevény megállította Zobákaknai Hortenziát, és megszólította:

– Te nem tudod, hogy ma vasárnap van szerte a földkerekségen, az a szent nap, amikor az Úristen megpihent, minekutána megteremtette a mindenséget, a növényeket, az állatokat és az embert? Talán nem tudod, hogy a harmadik parancsolat kimondja: az Úr napját megszenteljed?

Zobákaknai Hortenzia persze jól tudta, hogy aki firtatja ezeket, nem más, mint maga az Úristen. Alázatosan azt válaszolta hát:

– Uram, én csak azért jöttem ki vasárnap délelőtt rőzséért a rengetegbe, hogy találkozhassek Veled, és könyöröggessek Hozzád: engedd szabadon a Holdról azt a rőzsét cipelő férfit, eleget rostokolt már ott, eléggé megbűnhődött már a parancsszegéséért.

– Micsoda pimaszság! Mérhetetlen önzésedben így akarsz társat keríteni magadnak, hitvány nőszemély? – förmedt rá az Úristen Zobákaknai Hortenziára. – Szembe mersz szállni az én szentséges akaratommal, ráadásul munkával becsteleníted meg a vasárnapot? Cipeld hát te is a rőzsekötegedet örökkéig! – mondta az Úristen. – És mert előttd sem szent a vasárnap itt a Földön, száműzlek a Hold túlsó felére, ott fogsz rostokolni időtlen időkig, örök figyelmeztetésül mindazoknak, akik munkával szentségtelenítik meg a vasárnapot!

Azóta egy rőzsét cipelő asszony is van a Holdon, ő azonban innen a Földről sohasem látható. És a rőzsés férfi meg a rőzsés asszony sem láthatja egymást soha, és ennek így kell maradnia örökön-örökké, az idők végezetéig. Pedig csak egy úristent játszó gonosz dzsinn tette velük mindezt, de hát a dzsinneknek is nagy ám a hatalmuk...

ABU AHMED ELBÁNIK A POKOLGÉPPEL

Amint hallottam, ó, testvéreim, volt egyszer egy Abu Ahmed nevű iraki kereskedő, aki a magasztos Isten kegyelméből nagy tisztességben és tekintélyben érte meg a hatvanegyedik életévét. Történt egyszer, hogy megpakolta paracicsommal a teherautóját, és tizenkét éves unokája, Ali kíséretében Bagdadba indult. A legközelebbi amerikai ellenőrző ponton megállították őket, és ki kellett szállniuk a járművükből. Egy jenki katona fölkapaszkodott a teherautó

platójára, majd hamarosan követte őt egy másik is. Jó időbe beletelt, mire kínos aprólékossággal, szemenként átvizsgálták a műanyag ládákba rakott paradicsomot, és kegyeskedtek engedélyezni Abu Ahmednek, hogy továbbhaladhat Bagdad felé. „Ő, ti gyalázatos gazfickók! Ne érjen benneteket Isten áldása, szálljon rátok az Ő irgalmatlan haragja!”, gondolta magában Abu Ahmed, miközben visszaszálltak a teherautó vezetőfülkéjébe.

Alig indultak el, megszólalt a fiúcska: – Baba Ahmed, én láttam, hogy a jenki egy görögdinnye formájú szürke tárgyat dugtak el a paradicsomos ládák közé! – Abu Ahmed nyomban rátaaposott a fékre, lehúzódott az út szélére, és megállította a járművet. A teherautó rakterében megtalálta az orvul a paradicsomos ládák közé elrejtett időzített bombát. Mihelyt megpillantotta, rögtön tudta, micsoda, hiszen valaha az iraki hadseregben szolgált. Olyan pánik fogta el hirtelen, hogy kézen ragadta az unokáját, és lábát a nyaka közé szedve futásnak eredt, hogy minél messzebbre meneküljön az autótól. Közben – akarva-akaratlanul – az is megfordult a fejében, hogy egy ilyen teherautó egyáltalán nem olcsó multság, mégiscsak kár volna veszni hagyni. „Sorsát senki sem kerülheti el, ott lelem halálom, ahol megírta a végzet. Ami nincs megírva, attól nincs okom rettegni. Legyen Isten akarata szerint!”, gondolta. Az unokáját elbújtatta egy gödörben, ő meg óvatosan visszaoldalgott a teherautóhoz. Ölébe vette a pokolgépet, magával cipelte egy darabon, és behajította egy mély futóárokba, amit vagy két évvel korábban ástak a háborúra készülődő iraki katonák.

Kisebb-nagyobb kalandok és viszontagságok árán eljutottak Bagdadba, és a magasztos Isten kegyelméből tisztos haszonnal sikerült túladniuk portékájukon. Visszaútban aztán meggyőződhetek róla, hogy a bomba csakugyan fölrobbant: megölt hét birkát, és leszakította a birkák pásztorának fél karját. Nem győztek szörnyülködni, bánkódni és szánakozni. Abu Ahmed nekiadta a paradicsomszállítmányért kapott összes pénzét, meg ami még nála volt, Mahmudnak, a csonkabonkává lett birkapásztor öccsének. – Csapást csapásra mér ránk a sors: *c'est la guerre*. De ne zúgolódjunk Isten rendelései ellen! – mondta Mahmud, aki a bölcsélet és a francia nyelv professzora volt Bagdadban, míg az egyetemet, ahol tanított, porrá nem bombázták a jenki demokráciaexportőrök, majd így folytatta:

*Az ember csak egy test külön tagja mind,
hisz egy főanyagból van alkotva mind.
A sors hogyha megsérti egyik tagot,
a test mindegyik tagja végigsajog.
Ha más kínja szíved nem indítja meg,
nem érdemled akkor az ember nevet.*

Továbbhaladtukban Abu Ahmed megköszönte Isten jóságát – dicsőség az Élőnek, aki nem hal meg soha! –, és hálát rebegett neki, amiért megerősítette a szívét, hogy legyen mersze visszamenni és eltávolítani a teherautó platójáról az időzített bombát. Teremtőjét dicsőítve áldotta a szerencsését, hogy a jenki katonák nem vették észre, mikor az ellenőrző ponttól alig egy kurjantásnyira lefékezett, majd pedig megszabadult a pokolgéptől, ami úgy volt időzítve, hogy Bagdadban robbanjon föl, és a jenki megszállók nagy álnokul elhíresztelhessék, hogy ez a merénylet is a magukat fölkelőknek és ellenállóknak mondó „öngyilkos terroristák” műve.

Néhány hónappal később egy amerikai szőnyegbombázás során nemcsak Abu Ahmed halt szörnyet, ő, testvéreim, hanem vele együtt az egész családjá is. A mindenható Isten övezze kegyelmének fényével a poraikat! Irgalma ne legyen azoké, akik miatt odavesztek! Bosszúja sújtsa gyilkosait ezért és az összes többi gyalázatukért!

Béke veletek!